

Återrapportering Folkhälsobidrag 2017

Under 2017 har verksamheten på Kvinno- och tjejjouren i Umeå fortlöpt, delvis med stöd av Folkhälsobidraget från Västerbottens Läns Landsting. Bidraget har använts till den ordinarie verksamheten. Vi har gett stöd till kvinnor, tjejer och barn under dagtid, vissa kvällar och helger och vi har haft vårt skyddade boende öppet under hela året. De boende kvinnorna har kunnat nå anställd personal utöver kontorstid via beredskapstelefon.

Vad vi gjort under året går att läsa i verksamhetsberättelsen men jag vill särskilt lyfta fram några saker som rör vår samverkan med Landstinget i Västerbotten. Ideellt engagemang och föreningsliv skapar mervärde som exempelvis demokrati och är hälsofrämjande. Jouren har under året samlat ett femtiotal ideellt engagerade jourstrar, som i olika grupper gett stöd till stödsökande och arbetat förebyggande.

Kvinno- och tjejjourens arbete kompletterar andra verksamheter som erbjuder hjälp, stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor, tjejer och barn. Att vi *inte* är en myndighet är en stor styrka. Enkelheten att ta kontakt underlättar för många att våga be om stöd. För ett flertal kvinnor som har stått i kö för ytterligare hjälp från Landstinget har de inledande samtalen på jouren fungerat som en brygga i väntan på vidare stöd. Detta har uppskattats av många kvinnor då väntetiden kan vara lång.

Under 2017 har jouren tagit fram nytt informationsmaterial och spridit till hälsocentraler i Umeåregionen och mottagningar på Nus. Materialet finns nu förutom på svenska även på arabiska och engelska. Vi har mött Nämnden för folkhälsa och primärvård för en presentation om vår verksamhet och särskilt vilket stöd vi erbjuder för de som utsatts för sexuellt våld. Vi har haft samverkan med Centrum mot våld i Umeå vid regelbundna möten och även stöttat varandra i enskilda ärenden. Medarbetare på jouren har tagit emot samtal från flera kuratorer, psykologer och andra inom landstinget, för stöd i särskilda frågor och ärenden. Under året har ett fokusområde på Kvinno- och tjejjouren varit att bättre nå ut till kvinnor med funktionsvariation som är utsatta för våld och har i samband med det anordnat en utbildning i ämnet- bl.a. i samverkan med Landstinget. Vänligen läs vidare i vår verksamhetsberättelse.

Emma Hammarberg Hedlund
Kvinno- och tjejjouren i Umeå

FÖRENINGEN KVINNO- OCH TJEJJOURN I UMEÅ STATISTIK 2017

Stödverksamhet Kvinno- och tjejjouren i Umeå

Totalt antal stödsökande kvinnor, tjejer och barn: 451

Stödverksamhet Kvinnojouren

Antal stödsökande kvinnor i kontakt med verksamheten: 294

Varav antal nya: 205

Antal stödsökande män: 3

Antal stödsökande anhöriga: 5

Antal stödsökande barn: 65

Varav nya: 35

Antal utförda stödåtgärder för kvinnor: 3992

Varav antal stödsamtal: 1417

Antal utförda stödåtgärder för barn: 197

Skyddat boende

Antal boende kvinnor och barn samt antal nätter: 36 boende, 3182 nätter

Antal boende kvinnor: 20

Antal nätter: 1266

Antal boende barn: 16

Antal nätter: 1016

Antal tillfällen då kvinnor p.g.a. platsbrist
avvisats eller hänvisats till annan jour/myndighet: 29

Antal tillfällen då barn p.g.a. platsbrist
avvisats eller hänvisats till annan jour/myndighet: 33

Stödverksamhet Tjejjouren

Totalt: 89

Chatt: 13

Storasysterkontakt, tillfällen: 49

Varav fysiska träffar: 27

Utåtriktad verksamhet Tjejjouren

Bokbord, tillfällen: 2

Antal besökare: ca 1 150

Workshops/föreläsningar, tillfällen totalt: 14

Totalt antal deltagare: 214

Varav tillfällen feministiskt självförsvar: 12

Antal deltagare FSF: 178

KVINNO- OCH TJEJJOUREN I UMEÅ

ORG.NR. 89 40 01 – 70 75

BANKGIRO: 479-62 07

BOX 7085 • 907 03 UMEÅ

TEL. NR. 090-77 97 00 • E-POST mail@kvinnojoureniumea.se

Verksamhetsberättelse 2017 Kvinno- och tjejjouren i Umeå

Föreningen

Kvinno- och tjejjouren i Umeå är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening där kvinnor och tjejer stöttar kvinnor och tjejer (CIS- eller transkvinna/tjej, ickebinär med erfarenhet av att vara kvinna/tjej). Föreningen möter också killar i det viktiga förebyggande arbetet med ungdomar. Vi utgår från en feministisk samhällsanalys där vi ser en ojämn maktfördelning mellan könen och föreningen har som målsättning att tillvarata kvinnors och flickors erfarenhet och kunskap. Genom att lyfta dessa berättelser tror vi att en förändring av maktrelationerna är möjlig. *Grunden* i föreningens arbete är att möta och stötta kvinnor, tjejer och barn som blivit utsatta för mäns våld samt våld i samkönade relationer, både inom vår öppna verksamhet och det skyddade boendet. En annan viktig del av verksamheten är det utåtriktade arbetet, som dels består av förebyggande arbete med ungdomar, dels av föreläsningar, workshops, deltagande i debatter och liknande.

Föreningen är indelad i olika jourgrupper. Under 2017 arbetade de anställda i dagjouren under kontorstider, samt fanns tillgängliga via beredskapstelefon för kvinnor i det skyddade boendet. De ideella jourgrupperna engagerade sig främst på vardagskvällar men även vissa helger. Föreningens medlemmar möttes månadsvis på beslutsfattande möten (sk. Storjourmöten) för att utveckla och fatta beslut rörande föreningen (undantag sommaruppehåll) och det rullade på under året. Två längre medlemsmöten med mysigt umgänge för föreningen anordnades, ett inför sommaren och ett vid höstterminens början. Några ideella har ansvarat för att starta upp jourens studiecirkel, som är vår internutbildning, under vår- respektive hösttermin. Till studiecirkeln kan kvinnor och tjejer anmäla sig som är intresserade av feministiska frågor och frågor om våld och övergrepp mot kvinnor, tjejer och barn samt att stötta dessa personer. Under tio träffar läses *Vår jourbok* (jourens egen bok) och grupperna diskuterar varje kapitel och aktuella frågor för dessa. Efter genomgången utbildning väljer deltagarna om och hur de vill engagera sig i föreningen. Under 2017 genomgick 30 personer utbildningen.

Vid föreningens årsmöte valdes kassörer och en grupp med ansvar för arbetsrättsliga frågor (Arbetsgivargruppen), vilket är de två arvoderade uppdrag som föreningen innehar. Kassör och vice kassör har haft det yttersta ansvaret för ekonomin och Arbetsgivargruppen har tagit tillvara på de anställdas skyldigheter och rättigheter under året.

I slutet av verksamhetsåret 2017 hade vi totalt 550% anställda, varav en har arbetat specifikt med tjejjoursarbete och en med barnverksamheten. I vår förening var vi vid verksamhetsårets slut 48 aktiva i vår förening.

Arbetet i de ideella jourgrupperna

Helgjouren

Helgjouren bemannade under våren helgtelefon under tre helger, vilket innebar att stödsökande kunde nå jourkvinnor under dagtid lördag till söndag dessa helger. Förutom det träffades jourgruppen i stort sett varje måndagskväll på jouren och svarade på samtal i telefon och vid besök,

totalt tio samtal under året. Helgjouren har även funnits tillgängliga som stöd till kvinnorna och barnen i det skyddade boendet under deras träffar på måndagskvällar.

Juridikjouren

Juridikjouren består av juriststudenter och har under verksamhetsåret haft träffar varje tisdagskväll, med ett uppehåll under juni-augusti samt under julen. Vi har under våren varit i genomsnitt sex personer varje träff och under hösten åtta personer varje träff. Vi har mottagit frågor som rör vårdnad av barn, umgänge och bodelningar. Till Juridikjouren har även personer vänt sig med frågor gällande ekonomiska frågor, arvsrätt och testamenten. Därtill har vi mottagit frågor gällande brottsmål, migrationsrätt samt en del övriga frågor. De övriga frågorna har bland annat rört kontaktförbud och sekretessmarkeringar, fullmakter och frågor om rätt till information från sina barns skola. Det största rättsområdet har varit skilsmässa och bodelning. Under året har vi sammanlagt besvarat 31 stycken mail, 44 stycken telefonsamtal och 11 stycken frågor vid besök. Vi har även haft några kvällar där vi inte fått några frågor alls, närmare fyra kvällar.

I januari deltog Kvinno- och tjejjouren, via Juridikjouren, vid juristens dag där vi informerade om föreningen i stort och Juridikjouren i synnerhet. Utöver informationsspridning sålde vi merch. 27 personer valde att skriva upp sig på intresselistan för studiecirkeln. Juridikjouren har också anordnat en föreläsnings- och umgängeskväll för föreningen.

Tjejjouren

Under våren var Tjejjouren ute på 6 av kommunens högstadieskolor och höll i Feministiskt självförsvar. Vi arrangerade även ett fint 8 mars-firande med både demonstrationståg och efterhäng på Hammagasinet. Under kvällen hölls tal av Emma Swanström och Tatiana Håkansson. Vi fick besök av en kör, "I can't keep quiet" och det hölls i vanlig ordning feministisk allsång. Under kvällen framförde onsdagsjouren deras revy "Klämrisk".

Vi har under året besökt och hållit i workshops på Midgårdsskolan, Ersängsskolan och Kvinnohistoriskt museum. Vi har även deltagit i flertalet nätverk så som "Maktsalongen", "Flicka-plattformen" och "Nätverket för anställda inom ungdomsföreningar". Under hösten deltog vi på både Tjefestivalen och Tubecom där vi höll i mycket uppskattat pyssel för ungdomarna och visade upp vår verksamhet. Vi hade även under Tubecom försäljning av vår nya merch.

Vi har under året arbetat med färdigställandet av Tjejjourens hemsida. Den blev klar och lanserades tillsammans med vår nya chatt, "Jouchatten", i mitten av oktober. Vi har efter det utbildat oss i att hålla chatt och haft chatten öppen varje onsdag kl. 18-20.

Vi har fortsatt arbetet med att ta fram ett nytt metodmaterial att hålla ute i skolor för tjejer och killar och fått fortsatt stöd för att arbeta med detta under 2018.

Den anställde har under året bemannat Tjejjourens stödtelefon under dagtid samt tagit emot samtal på plats i huset. Vi har erbjudit stöd i form av "Storasysterkontakt" över mejl och vid träffar.

Tjejjouren har haft en anställd på plats under dagtid på 50% och setts för möten åtminstone en gång i månaden. Innan jul ordnades julmys för alla i Tjejjouren med häng och pepparkaksbak på jouren.

Onsdagsjouren och SKSE (stödgrupp för kvinnor med erfarenhet av att sälja sex mot ersättning)

Onsdagsjouren har träffats på onsdagskvällar och funnits tillgängliga för stödsamtal via telefon och vid besök. Under början av året färdigställde de Kvinno- och tjejjourens revy "Klämrisk" vilket innebar planering, repetitioner och sist men inte minst framträdandet 8 mars. SKSE har legat på is under stora delar av året pga. brist på ideella.

De anställda i Dagjouren

I dagjouren har de anställda arbetat med stödarbete, i form av samtal på stödsamtal på jouren samt över telefon och mail. Vi har träffat kvinnor, tjejer och barn för samtal i det skyddade boendet och i öppen verksamhet. Vi har följt med som stöd vid polisförhör, rättegångar och på olika möten med socialtjänst och andra verksamheter samt funnits som stöd i kontakt med dessa myndigheter. Vi har hjälpt till att ansöka om skyddade personuppgifter till Skatteverket, försörjningsstöd till socialtjänst osv. Vi har även hjälpt kvinnor med annat praktiskt såsom hämtat saker hos i den våldsutsattas tidigare hem, varit stöd vid umgängesöverlämning och hjälpt till att införskaffa möbler och annat till kvinnans kommande boende. Gällande det sistnämnda har vi haft stor användning av våra sociala medier där vi under året varit mycket mer aktiva.

Vi har erbjudit barnpassning under tiden barns mammor har fått samtal i både öppen verksamhet och för kvinnorna i boendet. Under året har barnverksamhetsansvarig erbjudit stödsamtal till barn i kontakt med verksamheten samt planerat barnaktiviteter för barnen i boendet i anslutning till lov och högtider. Vi har exempelvis gjort utflykter till lekland, simhall, djurpark och pysslat tillsammans med mammor och barn. Vissa aktiviteter har vi gjort tillsammans med alla kvinnor och barn i boendet, samt ibland med kvinnor i den öppna verksamheten. De anställda har haft en konferensdag per termin för att utveckla rutiner och planera verksamheten. Vi har under året tagit emot och handlett två studenter från Socionomutbildningen som gjort sin verksamhetsförlagda utbildning på jouren. De anställda har under året fått kontinuerlig grupphandledning och individuell handledning vid behov, av extern handledare Marianne Åsell.

Utåtriktad verksamhet

Under 2017 har vi under ett antal tillfällen blivit intervjuade av lokala SVT och SR.

Vi har föreläst om arbetet med att stötta våldsutsatta kvinnor, tjejer och barn för olika verksamheter: Individ- och familjenämnden, Nämnden för folkhälsa och primärvård, två avdelningar inom socialtjänsten, samt föreläst för studenter vid socionomprogrammet, polishögskolan samt tandläkarutbildningen. Förutom det har vi deltagit i panelsamtal om feministiska visioner vid Umeå universitet arrangerat av studentkåren och hållit tal vid en *manifestation för ett solidariskt Umeå* arrangerat av RFSU. Anställda har deltagit vid två mässor på Universitetet; välkomstmässa och engagemangsmässa samt deltagit i kommunens dialogmöte för sociala föreningar. Jouren var också med vid en mångfaldsdag tillsammans med Viva komvux och SFI.

Vi har under året arbetat för att bättre nå ut till kvinnor med funktionsvariation samt kvinnor med svenska som andraspråk och det arbetet fortsätter under 2018. Med fokus på en av dessa målgrupper har jouren tillsammans med Umeå kommun, Västerbottens Läns Landsting, Brottsoffermyndigheten, Länsstyrelsen och Funktionsrätt anordnat en utbildning (för professionella) med temat våldsutsatta kvinnor och neuropsykiatriska funktionshinder - Riva hinder del 2. Två anställda (sk. Kommunikatörer) har särskilt fokuserat på ovan nämnda

målgrupper samt med annat utåtriktat arbete. Detta innefattar exempelvis arbete med att översätta hemsidan till engelska och arabiska. Nytt informationsmaterial har även arbetats fram på engelska och arabiska och har spridits till hälsocentraler och olika mottagningar på sjukhuset. Kommunikatörerna har utvecklat tryckmaterial, merch/produkter till försäljning (tröjor och tygkassar), texter till hemsida, digital lansering och marknadsföring till tjejjourens hemsida och chatt.

Utbildning och samverkan

Under året har jouren tagit emot studiebesök från Söderhamns kvinnojour, samverkat med Kvinnojouren Iris, haft besök av en delegation från Kenya samt en kvinnostödande verksamhet från Wasa. Vi har tagit emot ett flertal studiebesök från och intervjuats av universitetsstudenter (främst från socionomprogrammet) och gymnasiestudenter. Under våren deltog de anställda i en kvinnofridsnätverksräff i Skellefteå för verksamheter i Västerbotten och Norrbotten som arbetar med Kvinnofridsfrågor. Dagjouren har nätverkat och samverkat med andra verksamheter lokalt som Hand i hand för kvinnofrid, Kvinnofridsmottagningen, Öppen gemenskap, polismyndigheten och socialtjänsten i Umeå. De har även haft träffar med ordföranden från Individ- och familjenämnden samt Jämställdhetsutskottet.

Under våren gick alla anställda en tredagars utbildning (2+1) i MI, motiverande samtal, med Helena Kedja. Det var en del i utvecklandet av kompetensen i stödarbetet; *bemötande* och *stödsamtal*. Andra utbildningar som vi deltagit i är Hat, hot och heder med BOJ, föreläsningdag om könsstymning, Våga fråga- samtal om sex, hälsa och jämställdhet med nyanlända, Mansnormen med Nina Rung samt om prostitution och människohandel med polisen Simon Häggström.

Under hösten påbörjade fyra av de anställda en utbildning i gruppstöd för våldsutsatta barn och deras mammor, Kids Club, vid Örebro universitet. Den fortsätter också under 2018.

Övrigt

Under sommaren hade jouren möjlighet med sökta medel att anordna ett mamma-och-barn-läger, som vi erbjöd mammor och barn som varit i kontakt med verksamheten. Under en knapp vecka bodde vi tillsammans i ett hus där vi sov, åt, fikade och hade massor av roliga aktiviteter tillsammans.

Årsredovisning
för
Kvinno & Tjejjouren i Umeå

894001-7075

Räkenskapsåret

2017

Styrelsen för Kvinno & Tjejjouren i Umeå får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2017.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Föreningen ger stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor och barn. De arbetar för att tillvarata kvinnor och flickors erfarenheter samt verka våldsförebyggande genom att informera om mäns våld mot kvinnor.

Föreningen har sitt säte i Umeå.

Främjande av ändamålet

Föreningen erbjuder skyddat boende, samtalsstöd över chatt, telefon och vid besök samt krissamtal för barn som upplevt våld i hemmet. De erbjuder även juridisk rådgivning och stöd vid kontakt med myndigheter, sjukvård, advokat mm.

De arbetar våldsförebyggande ute på skolor och i det offentliga genom workshops och föreläsningar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har föreningen utöver drift av ordinarie verksamhet arrangerat ett 8 mars firande, ett mammabarn läger, samt lanserat en ny chatt och hemsida för Tjejjouren.

Flerårsöversikt (Tkr)	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	4 234	4 381	2 773	3 268
Resultat efter finansiella poster	104	807	-646	311
Soliditet (%)	89,8	92,7	91,4	85,9

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2017-01-01 -2017-12-31	2016-01-01 -2016-12-31
Föreningens intäkter			
Nettoomsättning		4 233 986	4 380 509
Övriga rörelseintäkter		51 671	2 547
Summa föreningens intäkter		4 285 657	4 383 056
Föreningens kostnader			
Handelsvaror		-218 690	-101 256
Övriga externa kostnader		-778 094	-797 421
Personalkostnader	2	-3 173 244	-2 674 742
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-10 404	-2 166
Summa föreningens kostnader		-4 180 432	-3 575 585
Rörelseresultat		105 225	807 471
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-47	103
Räntekostnader och liknande resultatposter		-909	-627
Summa finansiella poster		-956	-524
Resultat efter finansiella poster		104 269	806 947
Resultat före skatt		104 269	806 947
Årets resultat		104 269	806 947

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	3	28 612	39 016
Summa materiella anläggningstillgångar		28 612	39 016
Summa anläggningstillgångar		28 612	39 016
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		99 687	52 235
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		37 720	33 282
Summa kortfristiga fordringar		137 407	85 517
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		2 758 479	2 597 628
Summa kassa och bank		2 758 479	2 597 628
Summa omsättningstillgångar		2 895 886	2 683 145
SUMMA TILLGÅNGAR		2 924 498	2 722 161

Balansräkning	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		2 522 429	1 715 482
Årets resultat		104 269	806 947
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		2 626 698	2 522 429
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		29 135	35 775
Skatteskulder		42 775	38 833
Övriga skulder		92 890	109 124
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		133 000	16 000
Summa kortfristiga skulder		297 800	199 732
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 924 498	2 722 161

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Anläggningstillgångar

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier och verktyg 5 år

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medelantalet anställda

	2017	2016
Medelantalet anställda	7	6

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	445 791	445 791
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	445 791	445 791
Ingående avskrivningar	-406 775	-404 609
Årets avskrivningar	-10 404	-2 166
Utgående ackumulerade avskrivningar	-417 179	-406 775
Utgående redovisat värde	28 612	39 016

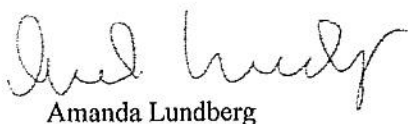
Umeå 2018-03-01

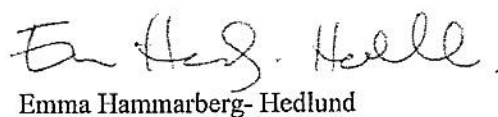
Elin Ek

Hanna Tannå

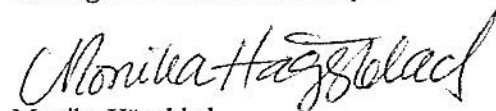
Amanda Lundberg

Emma Hammarberg-Hedlund

Vår revisionsberättelse har lämnats 2018-04-18

Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Monika Häggblad
Monika Häggblad
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Kvinno & Tjejjouren i Umeå org.nr 894001-7075

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kvinno & Tjejjouren i Umeå för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorers ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorers ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Örnsköldsvik 18 april 2018

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Monika Häggblad
Auktoriserad revisor

